

Vinskolan om olika storlekar på vinflaskor

Detta avsnitt handlar om vinflaskor, närmare bestämt de olika storlekar som finns och deras benämningar. Magnum och Dubbelmagnum känner de flesta till, men vet du hur stor en Melchizedek-flaska är? De flesta av oss stöter nog sällan på en så stor vinflaska, men det kan ju ändå vara roligt att veta alla olika benämningar som används och hur många vinglas de rymmer.

För att göra det extra rörigt benämns dessutom flaskstorlekar med olika namn, eller med samma namn fast för olika storlekar, på olika ställen. Imperial respektive Metusalem är t.ex. olika namn på samma storlek, medan en Jeroboam i Champagne har samma storlek som en Dubbelmagnum i Bordeaux, fast en Jeroboam i Bordeaux är snäppet större och istället kallas Rehoboam i Bourgogne... Så för att underlätta och reda ut begreppen kommer här en fullständig lista med alla olika namn, storlek och hur många vinglas varje flaska rymmer!

Piccolo

Ordet betyder "liten" på italienska. Storleken kallas även "split" eller "quart" och rymmer 187,5 ml (en fjärdedels standardflaska) motsvarande ett glas vin. Dvs detta är den perfekta storleken för englas-servering och används nästan enbart för mousserande viner.

Demi

Ordet betyder "halv" på franska. Storleken kallas ofta just "halvflaska" i dagligt tal och rymmer 375 ml (en halv standardflaska) motsvarande 2,5 glas vin.

Halvliter

Denna storlek används för en del söta viner som Tokaj och Sauternes. Kallas även ibland för "Jennie". Den rymmer 500 ml, motsvarande 3 glas vin.

Standard

Att en standardflaska rymmer 750 ml känner de flesta till, vilket motsvarar 5 glas vin, men vet ni varför just denna storlek har blivit standard?

Jo, det beror på transporten av vin från Frankrike till England under 1800-talet och problemet med att man använde olika måttssystem. I Frankrike användes liter-systemet, medan engelsmännen utgick från gallons, samtidigt som man använde ekfat som transportmedel. Vinet buteljerades först när det skeppats över till England, och transporterades då på ekfat från Bordeaux som motsvarade 225 liter respektive 50 gallons. För att förenkla bestämde man då att ett ekfat ska motsvara 300 flaskor, vilket gjorde att en flaska blev 750 ml stor.

Det fiffiga var att 6 flaskor då motsvarade 1 gallon, vilket är anledningen till att vi än idag samlar 6 eller 12 flaskor till en vinlåda. Dessutom motsvarar storleken 750 ml en lagom mängd vin för två personer att dela på, vilket säkert också bidragit till att behålla denna storlek som standard.

Liter

Denna storlek har ökat i popularitet för en del europeiska viner som marknadsför sig som att de ger mer för pengarna. Den rymmer som framgår av namnet 1000 ml, motsvarande 7 glas vin.

Magnum

Viner åldras bättre i en större flaska, och den bästa storleken för viner av högre kvalitet är en Magnum, där förhållanden mellan luft och vätska är optimalt. Den något större flaskan gör att vinet får en långsam mognad, samtidigt som mängden vin i den här storleken passar perfekt för en middagsservering, då alla gäster kan få vin ur samma flaska.

En Magnum-flaska rymmer 1500 ml (2 standardflaskor) motsvarande 10 glas vin.

Dubbelmagnum / Jeroboam

Som namnet antyder rymmer denna storlek dubbelt så mycket som en Magnum, dvs 3000 ml (4 standardflaskor) motsvarande 20 glas vin. Men för att ändå krångla till det en aning, så kallas denna storlek även för "Jeroboam" i Champagne och Bourgogne, medan "Jeroboam" för Bordeaux avser en flaska om 4500 ml. Jeroboam är enligt legenden Israels första kung som regerade på 900-talet f.Kr.

Denna storlek på flaska är perfekt för åtta gäster till en av rätterna under en middag, eller till 14 personer på mingel, och är fortfarande av hanterbar storlek samtidigt som den blir väldigt maffig och festlig.

Rehoboam / Jeroboam

I Champagne och Bourgogne är Rehoboam namnet på en flaska av storleken 4500 ml, medan denna storlek i Bordeaux istället benämns Jeroboam (se ovan). Dessa flaskor används främst för champagne-viner som ska lagras länge. Storleken motsvarar 6 standardflaskor och 30 glas vin.

Metusalem / Imperial

Även för denna storlek används olika benämningar i Champagne och Bourgogne jämfört med i Bordeaux. Namnet "Imperial" är en referens till en imperial gallon, medan namnet "Metusalem" (internationellt "Methusalah") kommer från den äldsta mannen i Bibeln. Flaskan rymmer 6000 ml (8 standardflaskor), motsvarande 40 glas vin.

Salmanazar

Nu börjar vi komma upp i rejält stora storlekar! En Salmanazar-flaska rymmer en hel låda vin, dvs 12 standardflaskor, i en enda flaska. Flaskans storlek är 9000 ml, vilket motsvarar 60 glas vin.

Balthazar

Denna storlek är uppkallad efter en av de tre vise männen och rymmer 12000 ml (16 standardflaskor) motsvarande 80 glas vin.

Nebukadnessar

Namnet kommer från den babyloniska kung som suttit längst på tronen. Den rymmer 15000 ml (20 standardflaskor) motsvarande 100 glas vin.

Melchior

En Melchior-flaska rymmer hela två lådor vin, dvs 24 standardflaskor, i en enda flaska. Flaskans storlek är 18000 ml, vilket motsvarar 120 glas vin.

Solomon

Denna storlek har fått sitt namn efter kung Davids son Solomon, då det sägs att han drack sin Cabernet Sauvignon från en sådan gigantisk flaska. Vi får hoppas att vinet räckte till mer än en måltid i sådant fall... Den rymmer 20000 ml, dvs knappt 27 standardflaskor, vilket motsvarar 130 glas vin.

Sovereign

Denna storlek togs fram av champagnehuset Taittinger år 1988 till invigningen av det som då var världens största kryssningsfartyg, Sovereign of the Seas. Den rymmer 25000 ml (drygt 33 standardflaskor) motsvarande 165 glas vin.

Primat / Goliat

Denna jätte till flaska kallas i dagligt tal ofta för Goliat, men officiellt för Primat. Den rymmer 27000 ml (36 standardflaskor) motsvarande 180 glas vin.

Melchizedek / Midas

Sist, men verkligen inte minst, har vi flaskstorleken som fått sitt namn efter två historiska kungar – Melchizedek respektive Midas. Benämningen "Midas" är vanligast i Champagne, medan Bordeaux och Bourgogne ofta använder sig av benämningen "Melchizedek". Den rymmer hela 30000 ml, vilket motsvarar 40 standardflaskor och 200 glas vin.